

Domov sociálnych služieb

Rozsutec

Výročná správa

2023

Úvodné slovo

Vážení čitatelia,

každý deň je zaujímavý niečím, čím možno pomôcť druhému i sebe. Takýchto dní do konca roka 2023 si DSS Rozsutec spolu s prijímateľmi, zamestnancami i príbuznými prijímateľov pripomenul takmer desaťtisíc, keďže oslavoval svojich 25 rokov od začiatku poskytovania sociálnej služby. Za štvrtstoročie sme poskytovali rôzne druhy sociálnych služieb dospelým ľuďom, deťom, ich matkám a rôzne znevýhodneným dospelým ľuďom v domove sociálnych služieb, v zariadení podporovaného bývania i v útulku pre ľudí bez prístrešia. DSS Rozsutec privítal množstvo ľudí, ktorí prijímateľom i zamestnancom poskytli radu, nácvik, alebo výzvy, vďaka ktorým rástol. Za 25 rokov svojej existencie zriaďovateľ, Bratislavský samosprávny kraj, spolu so zamestnancami zariadenia zveľadil budovu DSS, zrekonštruoval dielňu a vybudoval pokojný, zelený oddychový areál do dnešnej podoby.

V roku 2023 prijímatelia a zamestnanci zariadenia pripravili viacero spoločensko-kultúrnych podujatí pre seba i verejnosť od fašiangového koncertu cez majáles, Záhradnú slávnosť a ďalšie až po 14. ročník Pestrého dňa na Partizánskej lúke, ktorý je najväčšou aktivitou zariadenia v roku. Medzi aktivitami prijímatelia i zamestnanci pracovali celý rok deň čo deň na vypracovávaní Transformačného plánu zariadenia, ktorý aktivizáciu prijímateľov posunul viditeľne dopredu.

Príjemné čítanie o aktivitách i živote v DSS Rozsutec vám prajem, milí priatelia.

Magdalena Mihaliková
riaditeľka

Obsah

1. Základné identifikačné údaje.....	3
2. Ciele, poslanie, vízia a hodnoty	4
3. Profil poskytovateľa sociálnej služby.....	6
4. Činnosti útvaru sociálnych a zdravotných služieb	8
4.1. Činnosti útvaru sociálnych služieb.....	9
4.1.1. Aktivizačné činnosti.....	11
4.1.2 Voľnočasové aktivity, povinnosti a terapie.....	16
4.1.3 Spoločenské aktivity a občianske povinnosti.....	22
4.2. Činnosti útvaru zdravotných služieb	30
5. Činnosti ekonomicko – prevádzkového útvaru	32
5.1. Zamestnanci a ich rozvoj.....	34
5.2. Hospodárenie s finančnými prostriedkami.....	36
5.2.1 Projekty a sponzorské dary	38
5.2.2 Stav účtov.....	38
5.2.3 Náklady a výnosy	40
5.2.4 Ekonomicky oprávnené náklady	41
Záver	43

1. Základné identifikačné údaje

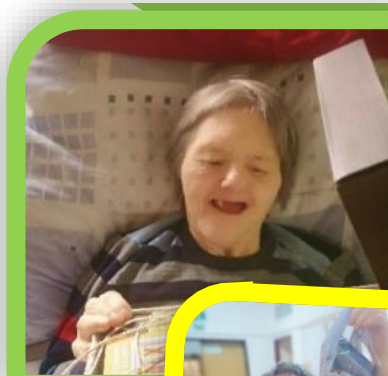

Názov zariadenia:	Domov sociálnych služieb Rozsutec
Právna forma:	Rozpočtová organizácia Bratislavského samosprávneho kraja
Adresa:	Furmanská 4, 841 04 Bratislava
Webové sídlo:	www.dssrozsutec.sk
IČO:	31750761
DIČ:	2020922761
Štatutárny zástupca:	Mgr. Magdalena Mihalikova, PhD.
Zriaďovateľ:	Bratislavský samosprávny kraj
Registračné číslo:	59/2009/3 -*soc
Číslo účtu:	SK59 8180 0000 0070 0047 1074
E- mail:	dss.rozsutec@region-bsk.sk
Telefón:	02 642 873 72

2. Ciele, poslanie, vízia a hodnoty

Cieľom poskytovania sociálnych služieb v Domove sociálnych služieb Rozsutec (ďalej len "DSS Rozsutec") je ponúknuť odkázanému človeku na pomoc inej fyzickej osoby dostatok možností na to, aby mohol svoj život prežiť spokojne. Čo znamená dostatok možností a čo znamená spokojne prežitý život sú otázky, ktoré sa každodenne kladú pri poskytovaní sociálnej služby, a na ktoré sa univerzálna odpoveď nedá nájsť. Odpovede sa však objavujú v opaku toho, čo sa DSS Rozsutec snaží docieľiť, v nespokojnosti človeka, v jeho neuspokojených potrebách a v nedostatku možností na ich napĺňanie.

Poslaním DSS Rozsutec je poskytovanie kvalitnej sociálnej služby, ktorá nereflektuje len základné životné potreby prijímateľov sociálnej služby (ďalej len „prijímateľ“), neponúka pomoc len pri napĺňaní niektorých z existenčných potrieb; neponúka pomoc len so strechou nad hlavou, čistou posteľou a teplým jedlom, resp. neponúka pomoc len pri základných životných potrebách, ale myslí aj na tie existenciálne. DSS Rozsutec ponúka aj možnosti, ktorými sleduje napĺňanie aj ďalších potrieb, ktorými človeku umožňuje žiť, čo najviac naplnený a spokojný život. U niektorých prijímateľov to znamená nízku mieru potreby nevyhnutnej pomoci pri hospodárení s financiami, pri cestovaní, pri vybavení úradných záležitostí alebo nachádzaní a napĺňaní svojich duchovných alebo duševných potrieb a podporu pri objavovaní či dosahovaní svojich nových cieľov. U iných sa cieľ sleduje prostredníctvom strednej alebo vysokej miery

nevyhnutnej podpory, ktorá môže zahŕňať pomoc pri bežných úkonoch sebaobsluhy a pomoc v starostlivosti o svoju domácnosť až po potrebu pomoci pri všetkých úkonoch sebaobsluhy, pri napĺňaní svojich základných životných potrieb a celkovú starostlivosť o svoju bezpečnosť i o svoju domácnosť. Či už človek potrebuje nízku alebo vysokú mieru nevyhnutnej podpory, každý v sebe nosí svoje jedinečné ja, ktoré potrebuje uspokojiť viac svojich potrieb ako je hlad, smäd, spánok či toaleta.

Víziou DSS Rozsutec preto je, „*aby každý poznal svoje možnosti a mohol ich využívať*“. Kým niektorí prijímatelia jednoducho otvoria ústa a povedia, čo potrebujú, čo by ich potešilo, čo sa chcú naučiť, kam by chceli ísť a o čom snívajú, u iných zamestnanci celé týždne, mesiace aj roky spoznávajú ich formu komunikácie, sledujú zvyklosti, pozorujú správanie, snažia sa odhaliť ich vyššie potreby a ponúknuť im možnosti na ich napĺňanie. Či už je táto cesta u niekoho ľahšia alebo u iných sa miestami môže zdať až nemožná, v DSS Rozsutec sa na nej kráča pri rešpektovaní hodnôt, na ktorých sa zhodne celý tím zamestnancov, a to v prvom rade **hodnota** ľudskej dôstojnosti, úcty a individuality, a to ako k prijímateľom tak aj medzi sebou. Medzi ďalšími hodnotami, na ktorých sa zamestnanci zariadenia jednoznačne zhodnú ako na základných pilieroch dobre fungujúceho pracovného tímu sú partnerský prístup, spravodlivosť, tolerancia, priateľskosť, spolupráca, zodpovednosť a spoľahlivosť.

3. Profil poskytovateľa sociálnej služby

DSS Rozsutec je rozpočtovou organizáciou Bratislavského samosprávneho kraja s vlastnou právnou subjektivitou, ktorá v roku 2023 oslávila svoje 25. narodeniny. Počas toho štvrt' storočia zariadenie poskytovalo nasledovné sociálne služby:

- 1) od roku 1998 sociálnu službu v domove sociálnych služieb a v zariadení chráneného bývania,
- 2) od roku 2003 do roku 2010 v zimných mesiacoch aj službu krízovej intervencie pre ľudí bez domova v nocľahárni a službu v krízovom centre pre matky s deťmi,
- 3) od roku 2010 do roku 2012 aj službu v zariadení podporovaného bývania a
- 4) od roku 2012 po súčasnosť len službu v domove sociálnych služieb.

V súčasnosti DSS Rozsutec ponúka sociálnu službu plnoletým fyzickým osobám s duševnými poruchami ambulantnou i pobytovou formou.

DSS Rozsutec disponuje kapacitou 32 miest, z čoho je:

- 1) 26 miest určených pre prijímateľov sociálnej služby celoročnou formou pobytu,
- 2) 4 miesta pre prijímateľov týždennou formou pobytu a
- 3) 2 miesta pre prijímateľov ambulantnej formy.

V zariadení sa poskytuje sociálna služba osobám so stupňom odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby V. alebo VI. Pomoc, ktorú v zariadení DSS Rozsutec poskytuje zahŕňa sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, ošetrovateľskú starostlivosť, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie, údržbu bielizne a šatstva a v prípade potreby osobné vybavenie.

DSS Rozsutec vyvíja aktivity aj smerom k rozvíjaniu pracovných zručností, poskytuje pomoc pri pracovnom uplatnení, zabezpečuje záujmovú činnosť a utvára podmienky aj na úschovu cenných vecí.

Tieto odborné, obslužné a ďalšie činnosti sa v zariadení zabezpečujú hierarchicky usporiadanou organizačnou štruktúrou, ktorú tvorí 28 pracovných miest a 10 rôznych profesií. Manažment organizácie tvorí riaditeľka a dve vedúce, ktoré riadia svoje úseky. Vnútornú štruktúru organizácie tvoria dva útvary, útvar sociálnych a zdravotných služieb a ekonomicko-prevádzkový útvar. Nasledovné kapitoly popíšu činnosti, ktoré vykonávali zamestnanci oboch útvarov v uplynulom roku.

4. Činnosti útvaru sociálnych a zdravotných služieb

Útvar sociálnych a zdravotných služieb tvorí tím odborných zamestnancov, ktorí svojimi činnosťami sú aj najbližšie k prijímateľom sociálnej služby, sú s nimi v najbližšom kontakte, zo všetkých zamestnancov s nimi tvoria naj dôvernejší vzťah a aj najviac poznajú ich potreby, radosti a starosti. Útvar tvoria profesie, ktorých spolupráca je najdôležitejšia pri zabezpečovaní sociálnej služby; spolu tvoria multidisciplinárny tím, v ktorom sú úlohy a kompetencie jasne definované a ohraničené, ale predsa sú tak navzájom prepojené, že chýbajúci článok každý z nich pocíti. Časť personálu z tohto tímu sa zameriava na sociálne, duševné či duchovné potreby prijímateľa, pričom prijímateľa edukuje, radí mu, všestranne podporuje a sprevádza, kým tá druhá svojou prácou prijímateľa v prvom rade opatruje, ošetruje, sleduje jeho základné biologické potreby a vedie k sebaobslužbe alebo ho priamo obsluhuje. Činnosti útvaru sociálnych a zdravotných služieb sa preto v zariadení delí na služby:

- 1) sociálne a
- 2) zdravotné.

Táto kapitola sa na prácu zamestnancov v oboch častiach tohto útvaru pozrie so zreteľom na uplynulý rok 2023.

4.1. Činnosti útvaru sociálnych služieb

Činnosti útvaru sociálnych služieb zabezpečujú kvalifikovaní zamestnanci v profesiách sociálny pracovník, inštruktor sociálnej rehabilitácie a psychológ.

Tieto profesie boli počas roku 2023 čiastočne naplnené a ku koncu roka boli obsadené úplne; t. z. **v útvare sociálnych služieb pôsobilo 8 zamestnancov v zložení:**

- 1) 1 administratívna sociálna pracovníčka,
- 2) 4 sociálne pracovníčky,
- 3) 2 inštruktorky sociálnej rehabilitácie a
- 4) 1 psychológ.

V roku 2023 DSS Rozsutec poskytoval sociálnu službu 32 prijímateľom, z ktorých:

- 1) 26 boli prijímatelia celoročnej pobytovej formy, z toho 14 žien a 12 mužov;
- 2) 4 prijímatelia týždennej pobytovej formy, z toho 2 ženy a 2 muži;
- 3) 2 prijímatelia ambulantnej formy, z toho 2 muži.

Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby v roku 2023 bol nasledovný:

- 1) 24 prijímateľov so stupňom odkázanosti VI., z toho 13 žien a 11 mužov,
- 2) 2 prijímatelia so stupňom odkázanosti V., z toho 1 žena a 1 muž.

Priemerný vek prijímateľov sociálnej služby v roku 2023 stúpol z 51,1 rokov na 52,9 rokov, z čoho:

- 1) priemerný vek žien bol 47,6 rokov a
- 2) priemerný vek mužov bol 57,8 rokov.

Počet záujemcov o poskytovanie sociálnej služby v DSS Rozsutec ku koncu roka 2023 dosiahol stav 59 žiadateľov, z toho:

- 1) 3 žiadosti na týždennú formu pobytu, z čoho 2 žiadosti boli vybavené uzatvorením zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a 1 žiadosť žiadateľ vzal späť;
- 2) 56 žiadostí na celoročnú formu pobytu, z čoho bola vybavená 1 žiadosť uzatvorením zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a 2 žiadatelia svoju žiadosť zrušili.

DSS Rozsutec v roku 2023 uzatvoril zmluvu o poskytovaní sociálnej služby s 3 novými prijímateľmi, z toho:

- 1) s 1 ženou a s 1 mužom na týždennú formu pobytu a

2) s 1 mužom na celoročnú formu pobytu.

V roku 2023 DSS Rozsutec ukončil poskytovanie sociálnej služby 1 prijímateľovi a ani raz nemusel vyvesiť čiernu zástavu na budovu zariadenia.

Činnosti ktoré sa v úseku vykonávajú sú rôznorodé, avšak prioritne ich vystihuje sociálna práca a sociálna rehabilitácia s terapeutickou podporou psychológa. Sociálne poradenstvo, program sociálnej rehabilitácie a rozvoj pracovných zručností je v zariadení poskytovaná v súlade s platnou legislatívou formou procesu individuálneho plánovania.

Rešpektovanie a zachovanie individuality prijímateľa a vedenie k nezávislosti pomocou individualizovanej podpory, zohľadnením jeho záujmov, schopností a možností sú hlavnou hodnotovou orientáciou pri práci s ním. Tento prístup má za cieľ vytvoriť priestor pre možnosti, ktoré prijímateľ môže využiť pre zmysluplný a čo najviac samostatný život. Vytvárajú sa pri tom podmienky pre udržanie, upevnenie a rozvíjanie všetkých stránok bytia človeka, na biologickej, psychickej, sociálnej i spirituálnej stránke.

Pri realizácii poskytovania sociálnych služieb sú práve zamestnanci útvaru sociálnych služieb tí, ktorí sa tieto možnosti pre prijímateľa snažia rozširovať, zabezpečovať, prijímateľov k ich využívaniu motivovať a následne ich pri tom sprevádzať. Vytvárané a ponúkané možnosti, ktoré sa prijímateľom sprostredkujú sa premietajú do širokej palety aktivít. Niektoré z nich sú viac voľnočasového charakteru, kedy sa prijímateľom ponúkajú možnosti na nachádzanie svojich talentov, na tvorbu, na svoje záľuby, na spoločné oslavy, kultúrne podujatia a výlety. Iné aktivity sú súčasťou každodenného života, ako je starostlivosť o domácnosť, obsluha bežných domácich spotrebičov, príprava jednoduchých jedál, nakupovanie, sebaobslužné činnosti, starostlivosť o seba a svoje okolie, cestovanie, nácvik používania pomôcok, nácvik samostatného pohybu, orientácie vo vnútornom i vonkajšom priestore, nácvik schopnosti samostatného využívania dopravných prostriedkov a nácvik vhodného správania sa v rôznych spoločenských situáciách. Ďalšie sú aktivizačného charakteru a sú zamerané na rozvoj, spoznávanie, učenie sa, čoho očakávaným výsledkom je nová alebo posilnená zdatnosť, napr. precvičovanie matematiky, nácvik práce s financiami, učenie sa o rôznych krajinách sveta, zvieratách, recyklovaní a iné.

4.1.1. Aktivizačné činnosti

DSS Rozsutec počas roku 2023 pokračoval v aktivizačných činnostiach, ktoré v zariadení majú istú históriu a popri nich hľadal aj nové aktivity, ktoré prijímateľov svojím obsahom zaujmú, niečo nové naučia, zachovávajú a posilnia už získané schopnosti a vedomosti, potešia a možno nie hneď na začiatku, ale nakoniec aj vyvolajú u prijímateľa pocit užitočnosti, hrdosti a radosti.

Kuchyňa pre prijímateľov DSS Rozsutec nie je miesto len na pečenie a varenie, hoci sú to hlavné činnosti, s ktorými sa táto miestnosť spája. Pečeniu i vareniu predchádza veľa úloh, ktorých význam prijímateľ musí najprv pochopiť a potom ich aj splniť. Do aktivít, ktoré sa v kuchyni dejú sa nezapájajú všetci prijímatelia zariadenia a aj tí, ktorí sa zapoja nevyhľadávajú rovnaké činnosti. Niektorí si chcú navariť pre seba nejaký obed alebo večeru, ktorá sa

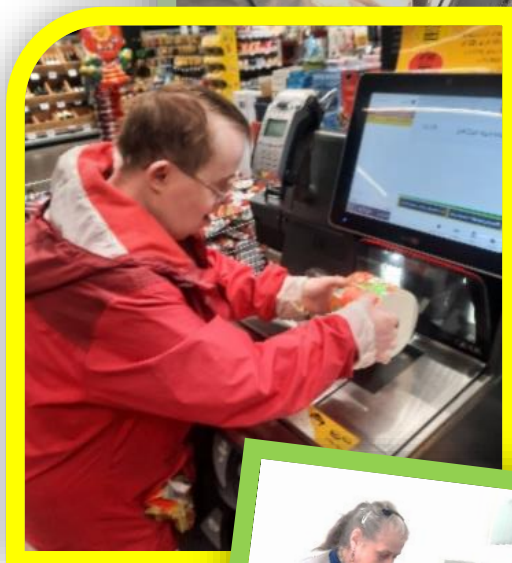
v jedálnom lístku neponúka; iní si z času na čas ráno doprajú chlebík vo vajíčku; iných zaujíma len pečenie koláčov, ďalší radi pracujú s mixérom alebo majú záľubu v rozbíjaní a šľahaní vajíčok.

Podľa cieľov, ktoré prijímateľ chce v kuchyni dosiahnuť, si spolu so zamestnancom zariadenia určia

úlohy, ktoré k tomu musia splniť. Tí, ktorí si chcú navariť svoje jedlo z dôvodu, že im ponuka z jedálneho lístka nechutí, musia sledovať jedálny lístok, odhlásiť sa z objednanej stravy, dohodnúť pomoc zamestnanca, ktorý mu pomôže vymyslieť a preštudovať recept, zostaviť nákupný zoznam, ísť na nákup, kúpiť správne ingrediencie a zaplatiť za tovar. Popritom všetkom prijímateľa v kuchyni ďalej čakajú úlohy spojené so svojimi zásobami, ako je kontrola dátumu spotreby na svojich starších zásobách a ich správne skladovanie. Po týchto úlohách nasledujú tie hlavné kuchárske a cukrárske činnosti ako je šúpanie, krájanie, strúhanie, váženie, miešanie a servírovanie. Napokon, prijímateľov, ktorých práce v kuchyni naplňajú, bez ohľadu na cieľ ich prác, v kuchyni musia zvládnuť upratovanie, umývanie a utieranie riadov, ich odkladanie na príslušné miesta a zabezpečenie ostrých predmetov, tak aby nikomu nemohli ublížiť.

Pri prácach v kuchyni ako aj pri mnohých iných činnostiach sa vyprodukuje aj množstvo odpadu, ktoré sa prijímateľa ako pri rôznych edukačných činnostiach aj pri prácach v kuchyni učia správne triediť a to, čo sa dá vrátiť do obehu na ďalšie použitie, to odnieť na patričné zberné miesta.

Práce v kuchyni naraz preskúšajú mnohé schopnosti prijímateľa, od čítania, písania po počítanie; v kuchyni sa nepracuje len s nožom, hrncom a varechou, ale aj s textom, obrázkami a číslami; činnosti sú mnohokrát posilnením jemnej motoriky, kreativity a v neposlednom rade sebestačnosti.

Upratovanie je ďalšou významnou činnosťou, v ktorej sú prijímatelia vedení k najvyššej miere samostatnosti a sebestačnosti. Hoci schopnosť udržiavania poriadku vo svojich veciach je dôležitá v otázke sebestačnosti, významná v sociálnej rehabilitácii a nezanedbateľná v aktivizačných činnostiach, predsa sa nejedná len o poriadok vo vlastnej skrini, či na vlastnej izbe prijímateľa; čistota a poriadok v DSS Rozsutec neleží len na pleciach pani upratovačky. Do upratovacích prác s cieľom udržiavania poriadku v spoločných priestoroch zariadenia a rozvíjania pocitu zodpovednosti za prostredie, v ktorom prijímateľ žije a zdieľa ho s ďalšími prijímateľmi sa zapájajú aj oni sami, a tak zažívajú výsledok svojej práce aj v jedálni, v dielničke, v pracovni, v ateliéry alebo aj na dvore zariadenia.

Metly, lopatky, handričky a odpadkové vrecia sú pomôcky, ktoré prijímateľom sociálnej služby v Rozsutci nie sú cudzie. Rovnako im nie sú cudzie ani lopaty, hrable, fúrik či motyky, ktorých sa chopia pri dobrovoľníckych prácach pre komunitu, v ktorej žijú. Občania Mestskej časti Bratislavy v Lamači prijímateľov sociálnej služby z Rozsutca nepoznajú len z videnia na prechádzkach či z miestnych služieb občianskeho vybavenia, ale stretávajú ich aj ako aktívnych dobrovoľníkov, ktorí sa práce neboja; ako ochotných občanov, ktorí vedia pomôcť s hrabaním lístia, okopávaním zemin, trhaním buriny a výsadbou kvetinových záhonov, čím skrášľujú mestskú časť, v ktorej žijú.

Medzi ďalšie aktivizačné činnosti patrí **výroba, obsluha a iné činnosti**.

Bežným portfóliom výrobkov prijímateľov DSS Rozsutec sú darčkové, dekoračné a úžitkové predmety, ktoré prijímatelia príležitostne ponúkajú aj na trhoch. Výrobná činnosť prijímateľov aktivizuje pri samotnej tvorbe výrobkov a ďalej aj pri ich predaji, kde prijímatelia zaujímajú pozíciu predajcu svojich vlastných ručne vyrobených produktov.

V roku 2023 prijímatelia mali možnosť prvý krát pracovať s prístrojom na pečenie oblátok a v spolupráci s pracovníkmi rehabilitačného strediska vyrábať aj ručne vyrábané hračky pre deti.

Zaujímavým rokom bol rok 2023 aj pre dvoch prijímateľov, ktorí sa učili baristike a čašníctvu priamo v kaviarničke v centre mesta Bratislavy, kde nadobudli vzácne skúsenosti, vedomosti a získali nové zručnosti.

Nevyhnutnou aktivizačnou činnosťou v DSS Rozsutec je aj pravidelný tréning obsluhy elektrospotrebičov, práca s

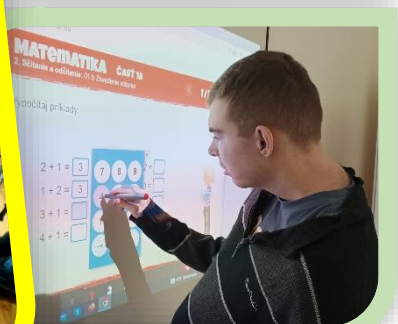

počítačom, s fotoaparátom, s mobilom, s rýchlovarnou kanvicou a ďalšími elektrospotrebičmi, ktorými je vybavená kuchyňa.

Iné aktivizačné činnosti sú kombináciou tréningu jemnej motoriky a ďalšej činnosti s iným cieľom ako precvičovanie jemnej motoriky; napríklad strihanie obrázkov, ktorými si prijímateľ vytvorí svoj nákupný zoznam a podľa ktorého sa v obchode orientuje alebo činnosti spojené s edukáciou v oblasti finančnej gramotnosti a následné zmocňovanie v rozhodovaní o svojich financiách a iné.

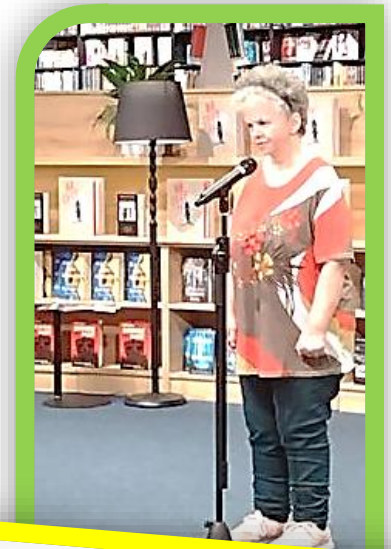

Niektoré aktivizačné činnosti sú úzko prepojené alebo hraničia s voľnočasovými aktivitami alebo záujmovou činnosťou, zároveň však prijímateľa zamestnávajú a motivujú, preto sa stále radia do kategórie aktivizačných činností, ktorých súčasťou je aj angažovanosť prijímateľov na komunitnom živote. Výsledkom takých činností je spoločnosť obohacovaná o rôznorodé výstavy, predstavenia, vystúpenia alebo inú

tvorbu. V roku 2023 prijímateľku pani Ruženu DSS Rozsutec podporil organizáciou výstavy výšiviek, kde mala možnosť odprezentovať svoju prácu, ktorej sa celý rok usilovne venuje a vytvára krásne vyšívane obrazy; na výstave ju ľudia mohli aj finančne podporiť v ďalšej jej práci. Aj inými umeleckými tvorbami sa niektorí prijímatelia aktivizujú a inkluzívne sa pri tom zúčastňujú na verejnom živote. DSS Rozsutec podporil aj pani Andrejku v príprave na recitačnú súťaž Aprílový dáždňik poézie 2023 a aj pána Martina, ktorý so záujmom pracoval na súťažnom obraze, ktoré zaujalo výtvarnú komisiu natoľko, že získal i ocenenie.

Prijímatelia, ktorí majú vyššiu mieru nevyhnutnej miery podpory sa zapájajú do aktivizačných činností, ktoré u prijímateľov s nižšou mierou podpory sú skôr vnímané ako voľnočasové aktivity.

4.1.2 Voľnočasové aktivity, povinnosti a terapie

Voľnočasové aktivity sú v DSS Rozsutec plánované a prijímateľom ponúkané ako možnosti, ktoré môžu, ale nemusia využiť. Zamestnanci sa usilujú vytvoriť širokú ponuku aktivít tak, aby v nej každý vedel nájsť niečo, čo ho zaujme, poteší, naučí ho zdeliť si svoj čas, rozhodnúť sa o svojom čase, efektívne ho tráviť a nachádzať pri tom naplnenie.

Oblúbenými voľnočasovými aktivitami sú tvorivo umelecké činnosti, ktoré zahŕňajú prácu s farbami, štetcom, ceruzkami, nožnicami a mnohými inými pomôckami na formovanie,

lepenie, skladanie a iné. Vyšívanie, háčkovanie a pletenie je tiež medzi vyhľadávanými činnosťami prijímateľov DSS Rozsutec. Diela vytvárané týmito voľnočasovými aktivitami zdobia steny a police celého zariadenia a neraz aj priestory iných zariadení a domácností. Niektoré výtvyry plnia úlohu dekorácie, iné sú predmetom darov, ocenenia, iné predmetom súťaží, výstav a ďalšie sú predmetom predaja.

Prijímateľov vedia zaujať a vyplniť im voľný čas a pritom ich schopnosti aj rozvíjať aj rôzne interaktívne hry, skladačky a knihy.

Medzi ďalšími voľnočasovými aktivitami DSS Rozsutec sú aktivity, ktoré sledujú želania prijímateľov navštíviť nejaké miesto, zažiť príjemné prechádzky, niečo zaujímavé vidieť, pochutiť na horúcej čokoláde v zime a schladiť sa zmrzlinou v lete. Miestne podniky v Mestskej časti Bratislavy- Lamač a Dúbravka prijímateľov DSS Rozsutec poznajú ako verných zákazníkov a mnohí miestni obyvatelia aj podporujú.

V roku 2023 prijímatelia boli sprevádzaní pri návšteve Botanickej záhrady, pri prechádzke centrom Bratislavy- Staré mesto, po nábřeží Dunaja, na mestských trhoch počas Vianočných sviatkov či sezónnych hodov, pri návšteve miestnej kaviarne, cukrárne či kúpaliska.

Prijímatelia zariadenia radi prijímú pozvanie aj na netradičné miesta ako je napríklad prehliadka hasičskej stanice, kde nie len počúvajú o práci hasičov, ale dostanú aj možnosť vyskúšať si hasičskú výstroj a vybavenie. Dobrovoľný hasičský zbor v mestskej časti Bratislavy- Dúbravka prijímateľov DSS Rozsutec v roku 2023 viackrát potešili svojimi otvorenými dverami a časom, ktoré im venovali.

Umelecky založení prijímatelia radi prijímajú pozvania na miesta, kde sa stávajú súčasťou umeleckej obce, obdivovateľmi cudzích umeleckých diel a v roku 2023 aj autorom vystavených diel. V Galérii Slovenského rozhlasu na výstave Art brut 2023 mal vystavené svoje obrazy aj pán Bedřich. DSS Rozsutec ho spolu s ďalším prijímateľom podporil svojim sprievodom na túto udalosť a na výstave spolu s ním prežíval hrdosť na jeho úspech.

DSS Rozsutec každoročne vyhovie aj želaniu pani Marty, ktorá sa rada vracia do svojho rodného mesta, kde vyrastala, navštevovala miestne obchody a podniky. Na tento výlet každý rok pozve aj svojich priateľov z radov spolubývajúcich a pritom sa stretne so svojou rodinou a strávia spolu veľmi milý čas.

Zaujímavou voľnočasovou aktivitou prijímateľom DSS Rozsutec v roku 2023 zabezpečili dobrovoľníci zo slovenskej pobočky firmy Lenovo, ktorí zobrali niekoľko prijímateľov do kina na vtipnú rozprávku pre dospelých.

Menej obľúbenou voľnočasovou aktivitou v DSS Rozsutec sú športovo pohybové aktivity, posilňovanie a cvičenie, ale predsa je skupina prijímateľov, ktorých zamestnanci zariadenia vedia motivovať a vyvolať pocit zodpovednosti za svoje zdravie i dennú náladu. Najviac motivovaní prijímatelia sa zúčastnili aj športových hier, kde získali aj umiestnenie.

Okrem voľnočasových dobrovoľných aktivít prijímateľov v DSS Rozsutec čakajú aj **voľnočasové povinnosti**, ktoré je možné vnímať aj ako aktivizačné činnosti. Prijímatelia si vo

voľnom čase samostatne, pod dohľadom alebo s vysokou mierou podpory na svojich izbách utierajú prach, triedia nepotrebné veci, ukladajú všetky predmety používané pri voľnočasových aktivitách na svoje miesta, skladajú vypraté prádlo, ukladajú do skríň a pravidelne čistia akvárium s rybami. Voľnočasovými

povinnosťami sú aj ďalšie aktivity, ktorými prijímatelia sledujú stav svojich zásob, chodia na pravidelné mesačné nákupy alebo na nákupy oblečenia a obuvi podľa potreby, na pedikúru alebo ku kaderníkovi.

Významnou súčasťou **voľnočasových aktivít** sú činnosti **s terapeutickým pôsobením**. Viaceré činnosti, menované medzi aktivizačnými činnosťami, voľnočasovými aktivitami a aj voľnočasovými povinnosťami majú aj terapeutický charakter. Pre niektorých prijímateľov je tvorenie vysoko upokojujúcim a harmonizačným prínosom pre ich každodenný život, pre iných to môže byť upratovanie alebo varenie a pre ďalších príjemné prechádzky po parku. V DSS Rozsutec sa prijímatelia zúčastňujú aj aktivít, ktoré sú prioritne vnímané ako činnosti terapeutického charakteru, a ktoré majú v prvom rade prispieť k vyváženiu aktivity a oddychu alebo viesť k rovnováhe medzi aktivitami, ktorých cieľom je udržať alebo rozvíjať schopnosti človeka a medzi aktivitami, ktoré mu majú priniesť čistú radosť a potešenie. Prijímateľ v DSS má príležitosť sa zúčastniť biblioterapie, relaxačných cvičení, obľúbených hodín spevu, tanca a hry na hudobné nástroje.

O pokoj v duši sa majú možnosť prijímatelia starať aj na duchovnej úrovni, môžu sa zúčastňovať omší v zariadení alebo v rámci voľnočasových aktivít požiadať zamestnanca o sprievod na sakrálné miesta.

Prijímatelia DSS Rozsutec môžu prejavíť záujem aj o návštevu psej či mačacej kaviarne, kde neprebieha certifikovaná canisterapia či felinoterapia, ale prítomnosť zvierat, možnosť ich prítulenia, hladkania, kŕmenia, pociťovania ich nádychu a výdychu na tele prijímateľa má jednoznačný upokojujúci pocit, pri ktorom prijímatelia prežívajú zjavnú radosť a spokojnosť.

V roku 2023 prijímatelia DSS Rozsutec dostali príležitosť sa prihlásiť aj na novú aktivitu z oblasti animoterapie. S veľkým záujmom, ale aj rešpektom sa prijímatelia

prihlásili na hipoterapiu, ktorá sa tiež stala veľmi lákavou možnosťou pre voľnočasovú aktivitu s terapeutickým pôsobením. Niektorí prijímatelia sa odvážili aj na chrbát koňa, niektorí ho kŕmili, iní mali odvahu vyčistiť aj kopytá, ďalší koňa vyčesali a iní ho len zďaleka pozorovali. Veľkú radosť vyvolávala možnosť kŕmenia koňa a sledovania jeho záujmu

o pamlsky a vďačné pochrumkávanie jabĺk priamo z dlaní.

Ďalšie aktivity sú tiež kombináciou rôznych druhov aktivít, ktoré majú potenciál aktivizovať i potešiť prijímateľa, ale ich hlavným cieľom je spoločenský život prijímateľov, interakcia medzi sebou i s ľuďmi mimo zariadenia.

4.1.3 Spoločenské aktivity a občianske povinnosti

V roku 2023 v DSS Rozsutec spoločnú domácnosť zdieľali 30 prijímatelia s ubytovaním, ku ktorým sa počas dňa ešte pridali 2 ambulantní. Nemalá skupinka ľudí spolu prežívajú rok a jeho sviatky, ktoré spolu oslavujú, a na ktoré sa spoločne pripravujú. Tieto stretnutia sú tzv. **domácou spoločenskou udalosťou v zariadení**, s tradičným programom hier, hudby, tanca a občerstvenia. Prvou takouto udalosťou v roku je sviatok zaľúbených, ktorý sa v DSS Rozsutec oslavuje ako sviatok lásky k priateľom, rodine i medzi sebou. Aj v tomto roku prijímatelia napiekli, oslávili a mysleli na svojich príbuzných i na priateľov z iných zariadení, ktorým vyrobili Valentínske pozdravy.

Prijímatelia sa stretli aj na Veľkonočnom programe, pri Veľkonočnom barančekovi, ktorý najprv upiekli, ozdobili a nakoniec nakrojili. Za zábavou sa skrýva i veľa aktivizačných prác, veľa povinností, veľa hrdosti na výsledok tvorivých činností a v neposlednom rade i veľa radostí.

V DSS Rozsutec si prijímatelia spoločne spomínajú aj na ľudí, s ktorými sa už viac nemôžu porozprávať, na ktorých ostávajú len spomienky, a za ktorých si môžu zapáliť sviečku. Prijímatelia môžu požiadať aj o sprievod na cintorín za účelom návštevy hrobu či pamätného miesta na svojich blízkych. V roku 2023 túto možnosť využili 2 prijímatelia. Sviatok všetkých svätých sa v DSS Rozsutec tradične slávi pri Čierno-bielom posedení.

Ďalším spoločenským programom v zariadení je sviatok sv. Mikuláša, ktoré v DSS Rozsutec vytvára priestor na bilancovanie uplynulého roka prijímateľov, kedy sa môžu symbolicky pochváliť sv.

Mikulášovi svojimi dobrými skutkami, úspechmi, ale aj svojimi nedostatkami, ku ktorým môžu dať verejný sľub k úsiliu na nich pracovať. Do programu sú prijímatelia zapojení hraním postáv, básňami, moderovaním, spievaním, fotením, pečením i zdobením.

Najviac očakávanou spoločenskou udalosťou v zariadení DSS Rozsutec ako aj v domácnostiach väčšiny spoločnosti sú Vianoce, plné prianí, radostí, balenia a rozbaľovania darčiekov, nakupovania, zdobenia stromčekov, izieb a príprav na Štedrý večer.

Ani posledný deň v roku nebol bez povšimnutia a prijímatelia oslávili príchod nového roka na Silvestrovskom programe, kde si pospomínali, kde všade boli počas uplynulého roka, čo všetko zažili, naučili sa, dosiahli a na spoločnej komunite sa rozprávali i o tom, aké možnosti by mohol priniesť nový rok.

Aj počas roka 2023 sa uskutočnilo množstvo iných spoločenských podujatí, na ktorých sa prijímatelia DSS Rozsutec zúčastnili a zábavu nezdieľali len medzi sebou ale aj s ďalšími hosťami, resp. zabávali sa na **tzv. verejných spoločenských udalostiach** či už na pôde zariadenia alebo mimo nej. Boli to spoločenské udalosti hudobné, tvorivé, súťažné i edukačné, na ktorých sa stretli s priateľmi z iných zariadení sociálnych služieb, rôznymi dobrovoľníkmi, lektormi, umelcami a ďalšími vzácnymi hosťami. Práve pre interakciu, ktorú pri týchto stretnutiach prijímatelia zažívajú s inými ľuďmi ako so svojimi spolubývajúcimi a personálom zariadenia, je možné už vyššie spomínané podujatia vnímať ako spoločenskú aktivitu. Výstava výšiviek pani Ruženy, aktivizačné činnosti v kaviarni Radnička, návšteva kina so skupinou dobrovoľníkov, posedenia v cukrárňach, návšteva kaderníctva, účasť na športových akciách a mnohé iné sú príležitosťou pre účasť na spoločenskom dianí, príležitosťou pre sociálne učenie, nadväzovanie nových vzťahov a udržiavanie tých existujúcich a pre inklúziu v spoločnosti.

V roku 2023 sa v DSS Rozsutec uskutočnilo niekoľko takýchto spoločenských posedení. Za uzavretými spoločenskými udalosťami stojí veľa prípravných prác, do ktorých sa prijímatelia zapájajú v rámci aktivizácie i vyplnenia voľného času. Pred ich organizáciou prijímatelia nakupujú, pečú, zdobia, balia pozornosť či vyrábajú ocenenia. Na zdieľané podujatia, kam pozvú i hostí potrebujú investovať oveľa viac úsilia na prípravu. Jedným z takýchto príjemných stretnutí boli oslavy príchodu jari na Majálese.

Leto bolo v DSS Rozsutec spestrené opekačkami, grilovačkami a Barbecue párty, kam boli pozvaní aj priatelia z iných zariadení. Dvor zariadenia počas týchto posedení bol plný veselosti, rozhovorov a niektorí sa navzájom povykrúcali aj v tanci.

Výnimočnou spoločenskou udalosťou bola Záhradná slávnosť, ktorá zároveň bola aj oslavou 25. výročia založenia Domova sociálnych služieb Rozsutec, ktoré prijímatelia oslavovali s hosťami z miestneho zastupiteľstva obce, z BSK a o program sa postarali hostia z miestnej

umeleckej školy, ktorí sa predstavili poéziou, spevom i hrou na rôzne hudobné nástroje.

V DSS Rozsutec sa uskutočnilo aj zaujímavé vzdelávanie o životnom prostredí; lektorkou bola Ing. Veronika Hagovská, ktorú počas prezentácie prijímatelia vyčerpávali otázkami, na ktoré vytrvalo odpovedala a odovzdala množstvo nápadov ako produkovať, čo najmenej nerecyklovateľného odpadu.

Dobrovoľná civilná ochrana v roku 2023 prijímateľov DSS Rozsutec a iných zariadení potešila bohatým edukatívnym programom k prvej pomoci, k povinnostiam občanov pri záplavách a povodniach, k bezpečnej evakuácii pri požiaroch či inej živelní pohrome.

Prijímatelia DSS Rozsutec pozvanie prijali aj na karneval do zariadenia sociálnych služieb Gaudeamus, kam si museli vymyslieť, vytvoriť a prichystať kostým s témou povolání, a tak z DSS Rozsutec odchádzala kuchárka, lekárka a tanečnica ľudových tancov.

Prijímatelia boli aj na dni otvorených dverí v Centre sociálnych služieb Javorinská a spolupracovali s prijímateľmi zariadenia pri organizácii ďalšieho spoločného hudobného posedenia, kde si zaspievali a zahrali.

Prijímateľov DSS Rozsutec zlákali aj aprílové tanečky v DSS Rosa, kde sa navzájom veselo povykrúcali.

Najväčšou spoločenskou udalosťou roka 2023 bol 14. ročník Pestrého dňa, ktoré sa tradične tešilo vysokému počtu účastníkov i dobrovoľníkov, prajnému počasiu a príjemnej atmosfére pri spoločnom posedení pri občerstvení. Podujatie prijímateľov edukuje v oblasti biológie, zoológie či bezpečnosti, pohybovo rozhybe, vyzýva do súťaže, zblízuje, vytvára príležitosti vyskúšať oživovanie, hasenie či vybavenie civilnej ochrany. Dôležitým prvkom na Pestrom dni je, že sa DSS Rozsutec teší už 14 ročnej dobrovoľníckej pomoci Mestských lesov v Bratislave, Dobrovoľného hasičského zboru Bratislava – Dúbravka a Slovenskému červenému krížu pri jeho organizácii.

Prijímatelia DSS Rozsutec sa stávajú súčasťou komunitného života aj vďaka činnosti Centra rodiny v neďalekej

Mestskej časti Bratislavy-Dúbravke, ktoré okrem pestrých podujatí, na ktoré prijímateľov DSS Rozsutec srdečne pozývajú, vytvárajú priestor aj pre pána Romana pre realizáciu jeho talentu, z ktorého sa veľmi teší; pán Roman pravidelne vystupuje na podujatiach tejto organizácie, spieva tanečné piesne a zabáva tým publikum z blízkeho okolia. Centrum rodiny prijímateľov z DSS Rozsutec aj v roku 2023 poctilo mnohými pozvaniami na hudobné vystúpenia, tanečné podujatia alebo aj na rôzne kvízy, za ktoré je im celý kolektív DSS Rozsutec veľmi vďačný.

V roku 2023 sa prijímatelia vzdelávali aj na workshope, ktoré organizovalo občianske združenie Inklúzia. Témou vzdelávania bol pracovný trh a spôsoby ako sa na ňom uplatniť. Rečníkmi boli ako samotní prijímatelia aj zamestnávateľa, ktorí dávajú možnosť pracovať aj ľuďom s mentálnym znevýhodnením. S občianskym združením Inklúzia DSS Rozsutec spolupracovalo aj pri účasti na Radničkých trhoch, kde prijímatelia mohli svoje výrobky predávať v centre mesta.

K účasti prijímateľov DSS Rozsutec na spoločenských aktivitách v roku 2023 prispeli aj dobrovoľníci Lukáš a Saskia. Pán Imrich a pán Daniel vďaka obetavému dobrovoľníkovi Lukášovi mohli navštevovať nedeľné bohoslužby v miestnom kostole alebo sa mohli zúčastniť aj koncertu na farskom dvore. Koncom roka 2023 sa k dobrovoľníckej službe prihlásila aj pani Saskia, ktorú prijímatelia rýchlo obľúbili a stala sa veľmi očakávanou návštevou v zariadení.

Významnou spoločenskou udalosťou bolo aj slávnostné oceňovanie v oblasti sociálnych služieb, kde v roku 2023 získala čestné uznanie pani Helenka za ochotu pomáhať iným, hoci sama pomoc potrebuje.

Rok 2023 bol spestrený aj spoločenskými udalosťami, ktoré hýbali celým Slovenskom, a v ktorých aj niektorí prijímatelia DSS Rozsutec mohli splniť svoje občianske povinnosti a pristúpiť k volebnej urne rovno dva krát počas roka; k januárovému referendu a k parlamentným voľbám v septembri.

Prijímatelia DSS Rozsutec pomoc a podporu prijímajú aj v iných oblastiach bežného života; aj na biologickej úrovni napĺňania svojich potrieb, ktoré prevažne zabezpečujú zamestnanci útvaru zdravotných činností. Tie sú predmetom ďalšej podkapitoly.

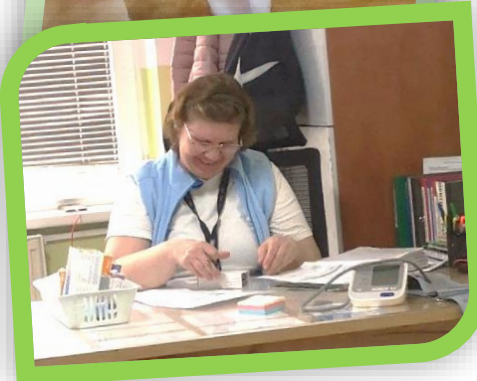
4.2. Činnosti útvaru zdravotných služieb

Zdravotné služby v DSS Rozsutec predstavujú opatrovateľské a ošetrovateľské činnosti, ktoré zabezpečujú opatrovateľky, zdravotné sestry a praktické sestry- asistenti. Ich činnosti sú sústredené hlavne na fyziologické potreby prijímateľov zariadenia a sú vykonávané 24 hodín denne, počas celého roka.

Popri svojich opatrovateľských a ošetrovateľských činnostiach však zamestnanci tejto časti útvaru sú veľmi dôležitou súčasťou aj aktivizačných, voľnočasových i spoločenských činností; pre niektorých prijímateľov sú podporou pri sebaobsluže a starostlivosti o poriadok a čistotu v domácnosti a pre iných obsluhou pri starostlivosti o telo, stravovanie, hygienu a domácnosť; sú sprievodcom a oporou pri návštevách nemocníc a ambulancií, partnermi pri voľnočasových aktivitách, spoločnosťou počas sviatkov, ošetrovateľmi pri poraneniach a dodržiavaní liečebného režimu a opatrovateľmi počas celého dňa i noci.

V roku 2023 sa o prijímateľov DSS Rozsutec z útvaru zdravotných služieb v priemere starali 8 zamestnanci, z ktorých 1 je zdravotná sestra, 2 zdravotnícke asistentky a 5 opatrovateliek. Do tohto tímu sa v roku 2023 pridali 3 opatrovatelia, 2 ženy a 1 muž. Neľahkú prácu s prijímateľmi odkázanými na špecifickú pomoc, však zvládol iba jeden z nich a zostal posilou aj do ďalšieho roka. Počas celého roka do DSS Rozsutec dochádzala aj 1 externá zdravotná sestra.

Počas roku 2023 zamestnanci útvaru poskytli **sprievod na lekárske vyšetrenie 568 krát**, z čoho veľká väčšina bola preventívneho charakteru, bežných kontrol či plánovaných vyšetrení.

Rok 2023 sa obišiel bez vážnych úrazov či zlomenín, avšak počas roka personál zariadenia musel **2 prijímateľom privolať rýchlu zdravotnú pomoc**, ktorá prijímateľov odviezla do nemocnice a následne boli hospitalizovaní s akútnymi život ohrozujúcimi stavmi. Kolektív zariadenia sa však napokon tešil aj ich návratu do zariadenia v stabilizovanom stave a útvár zdravotných služieb sa o ich stav ďalej staral v domácej starostlivosti do úplného zotavenia.

Útvár zdravotných služieb sa čiastočne počas roka staral o 1 prijímateľa na lôžku, ktorého stav sa menil; v predošlom roku tento prijímateľ tvoril štatistiku jedného imobilného prijímateľa, ktorého stav vyžadoval trvalú starostlivosť na lôžku; v roku 2023 sa niektoré dni a mesiace všetky činnosti okolo neho vykonávali na lôžku a iné týždne a mesiace sa tento prijímateľ zúčastňoval aj na aktivizačných činnostiach v zariadení a jeho stav umožňoval aj prepravu a návštevu zdravotníckych zariadení, preto ho DSS Rozsutec v roku 2023 nepočíta medzi prijímateľov trvalo pripútaných na lôžko.

Útvár zdravotných služieb na mesačnej báze komunikuje priemerne s **9 rôznymi špecialistami**, ktorých prijímatelia pravidelne navštevujú. Okrem pravidelne kontaktovaných lekárov, zamestnanci útvaru komunikujú aj s ďalšími špecialistami a odborníkmi, ku ktorým prijímateľov aj sprevádzajú podľa potreby.

Na vyšetrenia k lekárovi idú prijímatelia mestskou hromadnou dopravou alebo sanitkou, prípadne taxíkom. Služobné motorové vozidlo je k dispozícii prijímateľom, ktorí prevoz MHD nevládnu z dôvodu zdravotného znevýhodnenia alebo aktuálneho zdravotného stavu. **Služobné motorové vozidlo zo zariadenia vyštartovalo 54 krát**, z toho 39 krát za účelom hromadného rozvozu prijímateľov na lekárske vyšetrenia do zdravotníckych stredísk. Z 39 prepráv, 10 krát boli prevážaní prijímatelia na invalidnom vozíku vďaka elektrickej zdvíhacej plošine, ktorým je služobné motorové vozidlo vybavené.

O pocit domova a prostredie v Domove sociálnych služieb sa okrem útvaru sociálnych a zdravotných služieb stará aj ekonomicko – prevádzkový útvár, ktorého personálne zloženie a ich zodpovednosti popisuje ďalšia kapitola.

5. Činnosti ekonomicko – prevádzkového útvaru

Ekonomicko – prevádzkový útvar (ďalej len EPÚ) v DSS Rozsutec zabezpečuje prevádzkovanie zariadenia na úrovni hospodárenia s finančnými prostriedkami, personálneho a materiálneho zabezpečenia zariadenia a jeho údržby. V EPÚ pracuje ekonómka, personálo – mzdová pracovníčka, technik – údržbár, upratovačka a traja výdajcovia stravy.

Činnosti, ktoré sa vykonávajú v rámci tohto útvaru sú síce svojim pracovným zaradením bez priameho kontaktu s prijímateľmi, avšak všetci sú v istej interakcii s prijímateľmi na dennej báze, stretávajú sa s nimi každý deň, rozprávajú sa s nimi, niektorých obsluhujú, s inými spolupracujú, a keď aj s nimi do priameho kontaktu neprídu, zabezpečujú pozadie poskytovania všetkých činností okolo nich.

Okrem bežného zabezpečenia chodu zariadenia EPÚ ako je zásobovanie, nákupy, mzdy, účtovníctvo a potrebné zázemie, v roku 2023:

- uľahčil prácu opatrovatelkám a zdravotným sestram nákupom nových zdravotníckych pomôcok;
- zvýšil bezpečnostné zabezpečenie zariadenia nainštalovaním nového kamerového systému, ktorý sníma vstup do budovy a exteriér pred budovou;
- zabezpečil externé služby, vďaka ktorým sa v budove zariadenia upravili priestory hygienického zariadenia tak, aby sa zvýšila kvalita súkromia prijímateľov pri úkonoch osobnej hygieny;

- aktívne zapojil do prípravy slávnostného otvorenia nových priestorov Dielne pre prijímateľov za účasti zástupcov zriaďovateľa BSK i zástupcov obce a
- pomáhal pri organizácii akcií pre prijímateľov, či sa konali na pôde zariadenia alebo mimo nej.

Výdajcovia stravy sú pre prijímateľov dôležitou súčasťou pracovného tímu zariadenia; najlepšie poznajú ich stravovacie návyky, vedia kto a čo nerád vidí na tanieri, poznajú ich schopnosti, vedia na koho môžu nechať krájanie mäsa na tanieri, a kto s nožom narábať nevie.

V roku 2023 výdajcovia stravy starostlivo prichystali na tanier 47 424 porcií jedla, a to všetko so zreteľom na individualitu 32 ľudí a ich meniace sa schopnosti pri stravovaní.

Tak ako výdajcovia stravy aj upratovačka pozná víziu zariadenia, a vie, že upratovanie v zariadení nie je len jej povinnosťou, ale aj povinnosťou prijímateľov, ktorých miera potrebnej podpory umožňuje istú úroveň starostlivosti o svoju domácnosť. Podobne aj pracovník práčovne, prádlo operie, vysuší, vyžehlí, ale o ich vytriedenie a ukladanie sa už postará v spolupráci s prijímateľmi.

Údržbár – technik je zamestnancom ekonomociko – prevádzkového úseku, ktorý sa stará o technickú údržbu budovy, jej zariadenia a areálu, objednávky, verejné obstarávanie i o vozový park zariadenia, ale prijímatelia pána údržbára nevidia len s kosačkou v ruke na záhrade či so šrobovákem pri bežnej údržbe,

ale aj pri ich voľnočasových a spoločenských aktivitách, kedy prijímateľom je nápomocný pri rozložení ohňa, chystaní posedenia, pri ozvučení hudobných programov a pri ich technickom zabezpečení; neraz je radcom pri výbere elektroniky, ktorú sa prijímateľ rozhodol zakúpiť alebo pri reorganizovaní zariadenia izby prijímateľov, čomu nebolo inak ani v roku 2023.

Prácu mzdovej účtovníčky a ekonómky v uplynulom roku sledujú ďalšie podkapitoly o zamestnancoch a ich rozvoji a ďalej o hospodárení s finančnými prostriedkami.

5.1. Zamestnanci a ich rozvoj

DSS Rozsutec v roku 2023 prijal **8 nových pracovných síl**, z ktorých 3 v zariadení nezostali pracovať. Z kmeňových zamestnancov 4 ukončili pracovný pomer. Celkovo z DSS Rozsutec v roku 2023 odišli 7 zamestnanci.

Koncom roka 2023 v zariadení pracovalo 26 zamestnancov, z ktorých:

- 4 zamestnanci oslávili 10. pracovné výročie pre DSS Rozsutec,
- 2 zamestnanci oslávili 9. pracovné výročie pre DSS Rozsutec,
- 2 zamestnanci oslávili 8. pracovné výročie pre DSS Rozsutec.

Služobne najstaršia zamestnankyňa v roku 2023 odpracovala svoj 21. rok v DSS Rozsutec. Druhá služobne najstaršia zamestnankyňa odpracovala svoj 17 rok a na

treťom mieste najdlhšie zamestnanými pracovníkmi zariadenia sú dvaja zamestnanci, ktorí v roku 2023 naplnili 14. pracovné výročie.

Rok 2023 bol okrem iného bohatý na možnosti rozvíjania schopností, zručností a vedomostí zamestnancov. Personál DSS Rozsutec v roku 2023 absolvovalo **176 hodín vzdelávania**, ktoré tvorili:

- 28 hodín skupinovej i individuálnej supervízie,
- 30 špecifických vzdelávacích hodín o závislostiach,
- 18 špecifických vzdelávacích hodín o poruchách autistického spektra,
- 41 hodín vzdelávania o štandardoch kvality v sociálnych službách,
- 35 špecifických vzdelávacích hodín o aktivizácii prijímateľov sociálnej služby,
- 24 ďalších vzdelávacích hodín o súčasnej sociálnej práci, o podpore pozitívneho správania prijímateľa, o využití bazálnej stimulácie a senzorickej integrácii, o individuálnom plánovaní, o paliatívnej starostlivosti a o riadení procesov.

Zamestnanci v roku 2023 absolvovali aj iné celodenné školenia, kurzy a prednášky zaoberajúce sa softvérmi, používanými v zariadení, elektronickou registratúrou alebo zdravou výživou.

Školenia a kurzy organizované DSS Rozsutec zamestnanci absolvovali na domácej pôde zariadenia a na iné boli vyslaní mimo svojho pracoviska. Ako finančné zabezpečenie pracovných miest, tak aj financovanie rozvoja zamestnancov je plánovaný v rozpočte organizácie, ktorý zostavuje ekonóm zariadenia, a ktorého prácu sleduje záverečná podkapitola.

5.2. Hospodárenie s finančnými prostriedkami

DSS Rozsutec je v prevádzke ako rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja, ktoré v roku 2023 hospodáril s finančnými prostriedkami na základe schváleného rozpočtu Uznesením zastupiteľstva BSK č. 03/2023 zo dňa 27.01.2023. Závazne limity dotácií na rok 2023 boli DSS Rozsutec oznámené listom zo dňa 27.01.2023. V priebehu roka 2023 bolo realizovaných niekoľko operatívnych úprav rozpočtu na rok 2023 schváleného BSK. DSS Rozsutec sa pri hospodárení s finančnými prostriedkami rozpočtu riadi zákonom NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákonom NR SR č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pri vynakladaní finančných prostriedkov dodržiava zásady maximálnej hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti.

DSS Rozsutec v roku 2023 hospodáril s finančnými prostriedkami na základe schváleného rozpočtu takto:

Rok 2023	Plánovaný rozpočet k 1.1.2023 v €	Upravený rozpočet k 31.12.2023 v €	Skutočnosť k 31.12 2023 v €
Výdavky spolu:	824 912,00	906 018,35	886 078,31
Z toho 610 mzdové pr.	469 644,00	477 714,40	470 768,37
620- odvody a poisťné	170 922,00	177 979,90	172 601,88
630- tovary a služby	177 135,00	230 743,00	225 528,25
640 –transféry	5 891,00	8 398,00	6 716,01
Mimorozp. 630	1 320,00	1 320,00	600,75
Kapitálové výdavky 700	0,00	9 863,05	9 863,05
Prijmy spolu:	91 936,00	97 606,00	129 303,03
toho za služby a stravu	90 616,00	90 616,00	112 175,79
Z dobropisov			
Prebytočný majetok			
Projekty	300,00	300,00	300,00
Dary	1 020,00	1020,00	850,35
Prijmy zo ŠR	0,00	5 670,00	5 670,00
Náhrady škody a iné	0,00		4 594,24
Prostriedky sponzorské z predchádzajúcich rokov			5 712,65

Bežné výdavky DSS Rozsutec v roku 2023 tvorili nasledovné položky:

1. Položka 610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania - predstavuje výdavky na hrubé mzdy zamestnancov, ktorí sú odmeňovaní v súlade so zákonom č. 553/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov. DSS Rozsutec vyplatil „infekčný príplatok“ zamestnancom, ktorí počas karantény vykonávali pracovnú činnosť v bezprostrednom kontakte s klientami s ochorením COVID- 19; finančné prostriedky na vyplatenie „infekčného príplatku“ DSS Rozsutec prijal z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Rovnako ako po iné roky boli zamestnancom vyplatené polročné a koncoročné odmeny. Ku koncu roku 2023 boli zamestnancom vyplatené mimoriadne odmeny za účelom pokrytia nákladov na dopravu;
2. Položka 620 – poistné a príspevok do poisťovní - zahŕňa výdavky na povinné odvody zamestnávateľa do zdravotných poisťovní, sociálnej poisťovne a na doplnkové dôchodkové sporenie pre zamestnancov;
3. Položka 630 – tovary a služby - tvoria nevyhnutné výdavky na chod zariadenia, čím sú poplatky za: elektrickú energiu, vodu, plyn, poštovné a telekomunikačné služby, komunikačnú infraštruktúru (internet), všeobecný materiál (kancelársky materiál, čistiace a dezinfekčné prostriedky, materiál pre údržbu), ochranné pracovné odevy a obuv pre zamestnancov, ESET antivírusový software, informačný systém CYGNUS, reprezentačné výdavky, výpočtovú techniku a jej údržbu, interiérové vybavenie, prevádzkové stroje, pohonné hmoty pre služobné vozidlá, servis motorových vozidiel, poistenie (vozidiel, budovy, poskytovaných služieb), údržbu čističky odpadových vôd, bežnú údržbu budovy, revíziu elektrospotrebičov, kotolne, tlakové skúšky hydrantov, komínov, deratizáciu, služby BOZP a PO, PZS, služby zodpovednej osoby GDPR, právne služby, stravovanie zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb, prídely do SF, bankové poplatky, školenia zamestnancov, inzerciu, propagáciu, príspevok na rekreáciu pre zamestnancov, odmeny na základe dohôd o vykonaní práce, odvoz komunálneho odpadu, daň z nehnuteľnosti;
4. Položka 640 – transfery - predstavuje výdavky na úhradu prvých desať dní pri pracovnej neschopnosti zamestnanca a odchodné pri prvom odchode zamestnanca do dôchodku v súlade so Zákonníkom práce.

Kapitálové výdavky v roku 2023 tvorili dve položky:

1. Položka č.717 – prístavby nadstavby, stavebné úpravy – boli upravené priestory hygienického zariadenia a
2. Položka č. 713 – nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadenia, techniky a náradia. Do DSS Rozsutec bola zakúpená priemyselná umývačka značky Miele, chladnička značky Beko, policový manipulačný vozík značky Craft a koberec do Snoezelen miestnosti.

5.2.1 Projekty a sponzorské dary

DSS Rozsutec aj v roku 2023 získal mimorozpočtové finančné prostriedky, ktoré tvorili dotácie a dary.

DSS Rozsutec v roku 2023 prijal nasledovné mimorozpočtové finančné prostriedky:

1. dotáciu od Nadácie SPP grantový program „Opora“ na individuálny rozvoj prijímateľov v hodnote 300,- Eur;
2. finančný dar od Allan&Overy Bratislava s.r.o na financovanie aktivít prijímateľov a zamestnancov DSS v hodnote 150,00 Eur a
3. finančný dar od fyzickej osoby P.M.J na aktivity prijímateľov v hodnote 700,35 Eur.

V roku 2023 DSS Rozsutec získal aj mimorozpočtové materiálne prostriedky od občianskeho združenia Koľko lásky, ktoré darovalo prijímateľom vianočné darčeky v rámci celoslovenského projektu Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok v hodnote 775,- Eur.

5.2.2 Stav účtov

DSS Rozsutec DSS Rozsutec ku dňu 31.12.2023 na svojich účtoch mal nasledujúci stav:

1. na depozitnom účte boli finančné prostriedky vo výške 67 428,38 Eur; z čoho 35 494,54 Eur tvorili mzdy, 24 614,37 Eur tvorili odvody do zdravotných poisťovní a sociálnej poisťovni, 1 212,51 Eur tvorilo finančné prostriedky na doplnkové dôchodkové sporenie, 6 106,96 Eur tvorili dane zo miezd za december 2023 (budú vysporiadané v januári 2024);
2. na účte sociálneho fondu boli finančné prostriedky vo výške 9 683,64 €. Sociálny fond sa tvoril 11 mesiacov vo výške 1,00 % povinného prídeltu a ďalšieho prídeltu

0,05 % zo súhrnu hrubých plátov zúčtovaných zamestnancov na výplatu za kalendárny rok a 1 mesiac vo výške 1,00% povinného prídeltu a ďalšieho prídeltu 0,25 % zo súhrnu hrubých plátov zúčtovaných zamestnancov na výplatu za kalendárny rok; zo sociálneho fondu sa v roku 2023 čerpali finančné prostriedky na príspevok na stravovanie zamestnancov vo výške 2149,88 Eur a zabezpečili sa vianočné poukážky pre zamestnancov vo výške 2 600,- Eur.

DSS Rozsutec ku dňu 31.12.2023 evidoval pohľadávku z nedaňových príjmov vo výške 56 181,47 Eur, ktorú tvorili:

1. predpis pohľadávok za sociálne služby poskytované prijímateľom sociálnej služby po lehote splatnosti k 31.12.2023 vo výške 45 994,34 Eur; pohľadávky po lehote splatnosti sú z dôvodu, že niektorí prijímatelia sociálnej služby poberajú nízky dôchodok, resp. majú nízky príjem a nemajú žiaden majetok a ani ich príbuzní povinní v zmysle zákona; k pohľadávkam sa účtujú opravné položky;
2. pohľadávky voči zamestnancom za stravné vo výške 1 956,64 Eur, ktoré vznikli ako príspevok zamestnávateľa na stravu zamestnancov poskytnutý vopred na mesiac január 2024;
3. krátkodobé záväzky z obchodného styku za neinvestičné práce a služby vo výške 684,53 Eur a to faktúry za vodu, telefóny, elektrickú energiu, poisťovňu a BOZP a PO, ktoré boli prijaté po 31.12.2023.
4. dlhodobé rezervy, ktoré DSS Rozsutec tvorí za účelom vyplatenia príspevkov na životné jubileum 50. a 60. roku veku zamestnancov, ktorí v období piatich rokov dosiahnu vek 50 a 60 rokov; rezerva je zaúčtovaná alikvotnou čiastkou pripadajúcou ako 1/5 na rok, ak sa zaúčtováva rezerva v období menej ako 5 rokov, tak sa alikvotne rozdelí na pripadajúci počet rokov; k 31.12.2023 dlhodobá rezerva bola vo výške 3 317,30 Eur.
5. ďalšie dlhodobé rezervy tvorené za účelom vyplatenia príspevkov na odchodné pre zamestnancov, ktorí v rozpätí piatich rokov budú môcť odísť do starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku v zmysle Zákonníka práce; odchodné sa zamestnancom vypláca pri prvom odchode do dôchodku; ak zamestnanec skončí pracovný pomer skôr, rezerva sa zruší; rezerva je zaúčtovaná alikvotnou čiastkou pripadajúcou ako 1/5 na rok; k 31.12.2023 dlhodobá rezerva bola vo výške 9 889,22 Eur.

5.2.3 Náklady a výnosy

NÁKLADY A VYNOSY za r.2023	Hlavná činnosť	Podnik. činnosť	Spolu v €
Spotreba materiálu	14 622,72		14 622,72
Spotreba energie	17 420,59		17 420,59
Opravy a udržiavanie	13 982,22		13 982,22
Cestovné	258,55		258,22
Náklady na reprezentáciu	1 098,57		1 098,57
Ostatné služby	116 773,46		116 773,46
Mzdové náklady	507 841,07		507 841,07
Zákonné sociálne poistenie	166 570,69		166 570,69
Ostatné sociálne poistenie	6 031,19		6 031,19
Zákonné sociálne náklady	40 357,73		40 357,73
Ostatné sociálne náklady	0,00		0,00
Daň z nehnuteľnosti	4 721,08		4 721,08
Ostatné dane a poplatky	862,68		862,68
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	0,01		0,01
Pokuty, penále			
Odpis pohľadávky			
Škody			
Odpisy dlhodob. nehm. a hmot. Majetku	18 499,27		18 499,27
Tvorba ostatných rezerv z prev. činnosti	4 005,00		4 005,00
Tvorba ostatných opravných položiek z prev. činnosti	12 448,02		12 448,02
Ostatné finančné náklady	1 785,12		1 785,12
Náklady z odvodu príjmov	109 419,52		109 419,52
Náklady z bud. Odvodu príjmov	10 187,13		10 187,13
Náklady celkom	1 046 884,62		1 046 884,62
Výnosy			
Tržby z predaja služieb	127 460,43		127 460,43
Tržby za z predaja materiálu			
Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania			
Ostatné výnosy z prev. činnosti	4 594,24		4 594,24

NÁKLADY A VÝNOSY za r.2023	Hlavná činnosť	Podnik. činnosť	Spolu v €
Zúčtovanie ostat. rezerv z prev. činnosti	4 918,75		4 918,75
Zúčt. Oprav. položky			
Úroky			
Ostatné mimoriadne výnosy			
Výnosy z bež. transferov z rozpočtu VÚC	818 441,81		818 441,81
Výnosy z kapitál. transferov z rozpočtu VÚC	17 363,95		17 363,95
Výnosy z bež. transferov zo ŠR a iných subjektov verejnej správy	70 067,12		70 067,12
Výnosy z kapit. transferov zo ŠR a iných subjektov verejnej správy	1 135,32		1 135,32
Výnosy z BT mimo verejnej správy	600,75		600,75
Výnosy z KT mimo verejnej správy			
Výnosy celkom	1 044 582,37		1 044 582,37
Splatná zrážková daň			
hospodársky výsledok (strata)	-2 302,25		-2 302,25

5.2.4 Ekonomicky oprávnené náklady

Pri kapacite 32 miest v zložení:

- ambulatná forma sociálnej služby 2 miesta,
- týždenná pobytová sociálna služba 4 miesta,
- miesta celoročná pobytová sociálna služba 26 miest,

priemerné bežné výdavky za rok 2023 pri poskytovaní sociálnej služby na 1 prijímateľa sociálnej služby za mesiac v štruktúre podľa § 72 ods. 5 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov boli nasledovné:

	EON kl./mes.	EON kl./mes.	EON kl./mes.
§72 ods.5 písm.a)	645,49	842,81	957,09
§72 ods.5 písm.b)	260,06	333,52	354,02
§72 ods.5 písm.c)	0,53	0,69	0,71

	EON kl./mes.	EON kl./mes.	EON kl./mes.
§72 ods.5 písm.d)	12,81	16,48	17,78
§72 ods.5 písm.e)	42,02	50,94	57,50
§72 ods.5 písm.f)	6,29	8,09	8,45
§72 ods.5 písm.g)	10,49	13,37	14,13
§72 ods.5 písm.h)	0,00	0,00	0,00
§72 ods.5 písm.i)	240,56	303,71	310,04
§72 ods.5 písm.j)	5,36	6,89	7,21
§72 ods.5 písm.k)	36,61	43,40	49,80
Súčet	1 260,22	1 619,90	1 776,73

Záver

*„Nikdy nemôžeš pomôcť iným bez toho,
že by si nepomohol aj sám sebe.“*

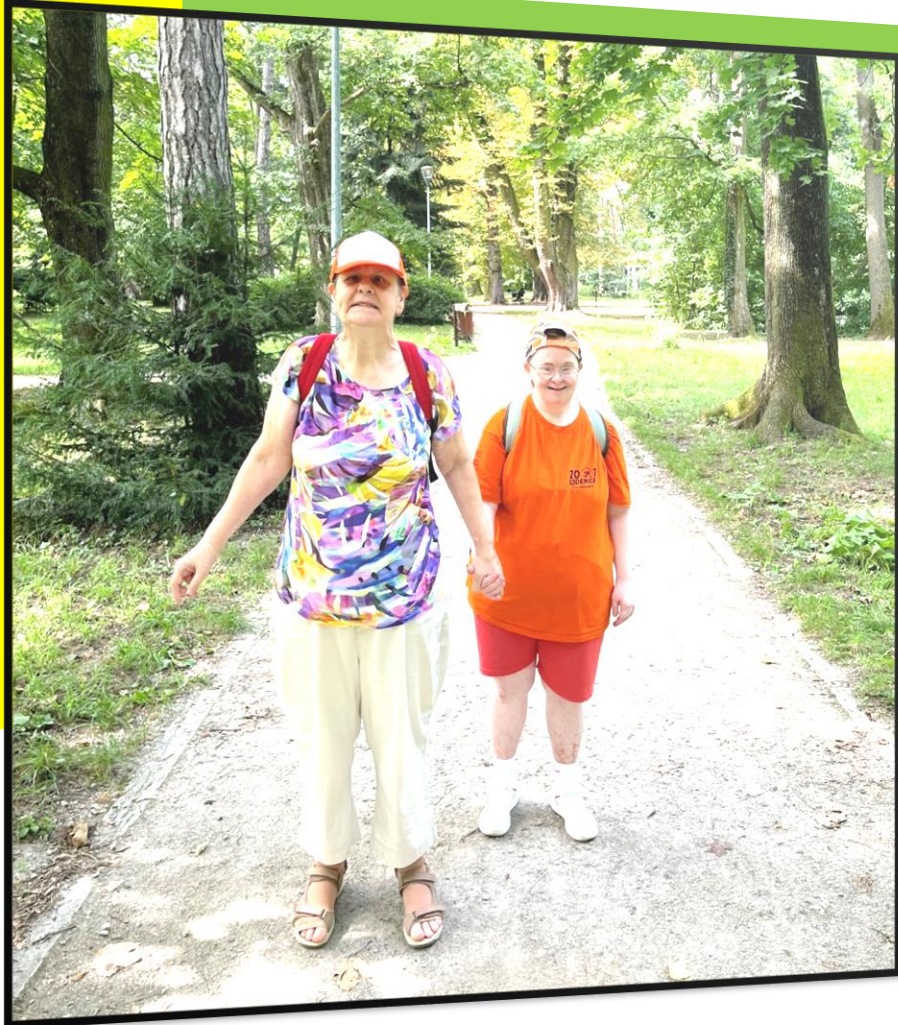
Americké príslovie

Skončil sa rok 2023 a s ním všetky výzvy, ktorým sme v DSS Rozsutec čelili a zároveň sme si nimi rozšírili svoju komfortnú zónu. Ako hovorí múdre americké príslovie, podporou ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím počas celého roka sme v DSS Rozsutec pomohli nielen im, ale svojím spôsobom aj sami sebe.

Pri ohliadnutí za uplynulým, rokom ma naplňa hlboká vďačnosť. Chcem poďakovať nášmu zriaďovateľovi za všemožnú viacnásobnú podporu nielen v otázke zabezpečenia rozpočtu, ale aj vzdelávania a odborného i profesionálneho vedenia k cieľu kvalitne poskytovaných sociálnych služieb. Ďalej chcem poďakovať všetkým našim dodávateľom a externým spolupracovníkom, ktorí svoje služby pre nás poskytujú nielen odborne, ale aj ľudsky a ústretovo.

Na tomto mieste chcem poďakovať mojim kolegyniam a kolegom, ktorí zodpovedne a spoľahlivo vyplnili každé prijímateľovo prianie do tej miery, do akej si nedokázal pomôcť sám. Ďakujem aj našim milým prijímateľom za trpezlivosť s nami, zamestnancami, ktorí keď urobíme všetko, čo môžeme a dokážeme, vždy to zostane domov s 32 ľuďmi pod jednou strechou, ktorí sú odkázaní na pomoc verných službukonajúcich ľudí. Ťažko môžeme prijímateľom nahradiť matku, otca, najbližších. Som vďačná mojim kolegom, že robia všetko preto, aby prijímateľom blízkych príbuzných pripomenuli svojou dobrotou a starostlivosťou.

Magdalena Mihaliková
riaditeľka

Vydavateľ

Domov sociálnych služieb Rozsutec
Furmanská 4, 841 03 Bratislava

Tel.: 02/64287372

E-mail: dss.rozsutec@region-bsk.sk

Webová stránka: www.dssrozsutec.sk

IČO: 317 50 761

DIČ: 2020922761

Zostavili: Mgr. Sandra Deáková

Spolupracovali: Mgr. Magdalena Mihaliková, PhD., Mgr. Viera Juríková,
Mgr. Gábriková Veronika, Ing. Anna Haťapková, Mgr. Zuzana Slámková

Foto: Archív DSS Rozsutec